

Sygnatura akt II AKa 178/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Łodzi II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Paweł Misiak

Sędziowie: SA Jacek Błaszczyk (spr.)

SA Jarosław Papis

Protokolant: st. sekr. sąd. Jadwiga Popiołek

przy udziale H. T., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2015 roku

sprawy

K. F.

oskarżonego z art. 157 § 2 kk oraz art. 190 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 27 maja 2015 roku, sygn. akt IV K 265/13

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. G. i adw. P. P. – Kancelarie Adwokackie w Ł. kwoty po 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem kosztów za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną z urzędu oskarżonemu K. F. i oskarżycielowi posiłkowemu W. K. przed sądem drugiej instancji;
3. zwalnia oskarżyciela posiłkowego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

SSA Paweł Misiak

SSA Jacek Błaszczyk SSA Jarosław Papis

Sygn. akt II AKa 178/15

UZASADNIENIE

K. F. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 15 stycznia 2013 roku w Ł. dokonał uszkodzenia ciała W. K. w ten sposób, że uderzył go dwukrotnie pięścią w twarz, a następnie przy użyciu noża ugodził go w podbrzusze, w wyniku czego pokrzywdzony doznał powierzchownej rany klutej powłok brzucha, które to obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia i naruszyły czynności narządów ciała na czas poniżej dni siedmiu, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.;

II. w tym samym miejscu i czasie jak w punkcie I, przy użyciu noża groził W. K. pozbawieniem życia, czym wzbudził u wymienionego uzasadnioną obawę, że groźba ta zostanie spełniona, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 27 maja 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, w sprawie sygn. akt IV K 265/13, orzekł:

- 1) uznaje oskarżonego K. F. za winnego popełnienia zarzuconego mu w punkcie I aktu oskarżenia czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 157 § 2 k.k. i na podstawie art. 157 § 2 k.k. wymierza mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
- 2) uznaje oskarżonego za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie II aktu oskarżenia, wyczerpującego dyspozycję art. 190 § 1 k.k. i na podstawie art. 190 § 1 k.k. wymierza mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
- 3) na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. orzeczone w punktach 1 i 2 kary łączy i wymierza K. F. karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;
- 4) na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzeka od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego W. K. kwotę 2000 złotych tytułem nawiązki;
- 5) na podstawie art. 47 § 1 k.k. w związku ze skazaniem za czyn opisany w punkcie 1 orzeka wobec oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 700 złotych tytułem nawiązki;
- 6) na podstawie art. 69 § 1 k.k. i 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej w punkcie 3 łącznej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 3 lat próby;
- 7) na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonego karę 60 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych;
- 8) na podstawie art. 72 § 1 pkt 6 k.k. zobowiązuje oskarżonego do poddania się leczeniu odwykowemu w okresie próby;
- 9) na podstawie art. 73 § 1 k.k. oddaje oskarżonego pod dozór kuratora w okresie próby;
- 10) na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach 15 i 16 stycznia 2013 roku oraz w okresie od dnia 1 do 27 maja 2015 roku;
- 11) zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego W. K. kwotę 1697,40 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- 12) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. G. kwotę 1697,40 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- 13) zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych.

Apelację od tego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego W. K., zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 115 § 21 k.k. w zw. art. 57a k.k. poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy z ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie przez sąd I instancji wynikało, że zachowanie oskarżonego (czyn przypisany punktem 1 wyroku) zostało podjęte przez niego przy ulicy (...) – w miejscu powszechnie dostępnym dla społeczeństwa, tj. jego działanie miało charakter publiczny, w konsekwencji czego należało przyjąć chuligański charakter występku, którego dopuścił się sprawca, zwłaszcza jeśli mieć na uwadze, iż pozostałe przesłanki takiego występku zostały w sprawie spełnione (umyślny zamach na zdrowie i nietykalność cielesną pokrzywdzonego; działanie z oczywiście błahego powodu; rażące lekceważenie porządku prawnego),
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. błędne ustalenie przez sąd I instancji, iż:

a) działanie oskarżonego nie zostało podjęte z zamiarem spowodowania stanu zagrożenia dla zdrowia pokrzywdzonego, w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie – uznany przez sąd za wiarygodny – uzasadniał przyjęcie, że oskarżony dopuścił się umyślnego zamachu na zdrowie pokrzywdzonego,

b) kwota 2000 złotych stanowi kwotę adekwatną jak chodzi o zadośćuczynienie krzywdzie pokrzywdzonego doznanej w następstwie przestępstwa, w sytuacji gdy mając na uwadze okoliczności zdarzenia, rodzaj i zakres negatywnych następstw psychicznych i fizycznych dla pokrzywdzonego, a także czas ich trwania odpowiednią kwotą zadośćuczynienia winna być kwota 5000 złotych.

Pełnomocnik wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1) uzupełnienia opisu czynu z punktu 1 orzeczenia o okoliczność, iż oskarżony dopuścił się występku o charakterze chuligańskim, a w konsekwencji orzeczenie względem niego surowszej kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności,

2) zmianę orzeczenia o karze łącznej poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łącznej w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności,

3) uchylenie rozstrzygnięcia o warunkowym zawieszeniu kary łącznej pozbawienia wolności,

4) zmianę rozstrzygnięcia w punkcie 4 wyroku poprzez orzeczenie na rzecz pokrzywdzonego kwoty 5000 złotych tytułem nawiazki.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego jest niezasadna.

Wbrew twierdzeniu skarżącego nie doszło do błędnych ustaleń faktycznych i naruszenia przepisów prawa materialnego. Sąd Okręgowy w prawidłowy sposób odtworzył okoliczności zajścia w dniu 15 stycznia 2013 roku, w tym poddał wnikliwej oraz rzetelnej ocenie zeznania pokrzywdzonego i depozycje pozostałych osób przesłuchanych w toku postępowania. W szczególności zasadnie przyjęto, że zdarzenie miało miejsce w porze nocnej i w bramie jednej z posesji położonej przy ul. (...) w Ł.. Do bramy tej jako ostatni wbiegł oskarżony i spełnił znamiona przypisanych mu występków, tj. art. 157 § 2 k.k. oraz art. 190 § 1 k.k. Ocena prawna tych czynów przestępnych jest prawidłowa i przedstawiono jej uzasadnienie w pisemnych motywach wyroku, które podlega akceptacji w toku kontroli instancyjnej. Wbrew twierdzeniom autora apelacji okoliczności zdarzenia nie obliowały sądu meriti do przyjęcia, że oskarżony dopuścił się występków o charakterze chuligańskim w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego.

Opis jurydyczny występków o charakterze chuligańskim - w rozumieniu art. 115 § 21 k.k. - wymaga tego, aby zawsze przy dekodowaniu spełnienia jego znamion wyraźnie rozróżnić od siebie określenia: „publicznie” i „w miejscu publicznym”. W aktualnej nadal treści uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 1973 r., VI KZP 26/73, OSNKW 1973, nr 11, poz. 132 wskazano, że: „Działanie - publicznie - zachodzi wówczas, gdy bądź ze względu na miejsce działania, bądź ze względu na osobę sprawcy jego zachowanie się jest lub może być dostępne (dostrzegalne) dla nieokreślonej liczby osób, przy czym sprawca mając świadomość tej możliwości co najmniej na to się godzi. Z kolei miejsce jest publiczne, jeżeli jest dostępne bez specjalnego zezwolenia bliżej nieokreślonemu kręgowi osób. Znamie „publicznie” wskazuje nie tyle na miejsce, ile na sytuację (podkreślenie – S.A.), której jednak nie należy traktować in abstracto, lecz in concreto, Choć zazwyczaj zachowanie w miejscu publicznym ma charakter publiczny, to jednak może być inaczej, np. w przypadku dokonania czynu na całkowicie pustej ulicy czy popełnienia go nocą...”. W realiach niniejszej sprawy ustalone działanie oskarżonego miało miejsce w porze nocnej i w bramie posesji. Uznanie za zasadne stanowiska przedstawionego w uzasadnieniu środka odwoławczego oznaczałoby zawsze przyjęcie występków o wskazanym charakterze, gdy tylko doszłoby do określonego zachowania w obrębie ulicy położonej przykładowo w centrum miasta. Taka interpretacja byłaby sprzeczna z ratio legis wskazanego przepisu prawa karnego materialnego i

skutkowałaby interpretacją rozszerzającą, ewidentnie na niekorzyść sprawcy. Działanie w miejscu publicznym to nie to samo, co działanie publicznie, gdyż nawet, gdy w większości przypadków oba te pojęcia będą łącznie charakteryzować zachowanie sprawcy, to nie można wykluczyć krzyżowania się ich zakresów z uwagi właśnie na niepowtarzalne okoliczności faktyczne rozpoznawanego przypadku (sprawy).

Również wysokość orzeczonych kar jednostkowych pozbawienia wolności oraz kary łącznej, jak i warunkowe zawieszenie jej wykonania na wskazany okres próby, połączone z orzeczeniem dozoru kuratora, karą grzywny i obowiązkiem poddania się leczeniu nie było błędne. Wysokość nawiązek także nie jest wadliwa, tj. w szczególności zaniżona, gdy chodzi o osobę pokrzywdzonego, co bezskutecznie zarzucono w skardze etapowej pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego. Kwota 2000 złotych rekompensuje, także według sądu drugiej instancji, szkodę niemajątkową (krzywdę) jakiej doznał W. K. w dniu zdarzenia w wyniku ataku podjętego na jego osobę ze strony oskarżonego. Zastosowanie surowszej represji karnej, zdaniem sądu ad quem, nie jest względem K. F. absolutnie niezbędne. Orzeczono przecież w sumie szereg obowiązków majątkowych i oskarżony ponosi realne konsekwencje karne za popełnienie przypisanych mu przestępstw - tym bardziej, że w toku postępowania przez okres kilku tygodni pozostawał w izolacji penitencjarnej, a więc już doznał określonych konsekwencji w związku z popełnionymi czynami. Zastosowanie w tej sytuacji wobec oskarżonego przez sąd pierwszej instancji instytucji probacyjnej, we wskazanym zakresie, było w pełni zasadne.

Mając powyższe na uwadze zaskarżony wyrok na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. utrzymano w mocy.

O opłatach na rzecz obrońcy oskarżonego i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego za czynności podjęte z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na mocy obowiązujących przepisów prawa - w tym stawek adwokackich i zasądzone kwoty odpowiadają wkładowi ich pracy.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono oskarżyciela posiłkowego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie przed Sądem Apelacyjnym.